

Λογοκλοπή - ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΠΗΓΩΝ 3.1.

Περιεχόμενα

- Αναφορές των πηγών
- Πνευματικό έργο
- Πνευματική Ιδιοκτησία
- Άδειες Creative Commons (CC)
- Λογοκλοπή
- ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ
- Εργαλεία ελέγχου Λογοκλοπής
- Λόγοι παράθεσης πηγών
- Τρόποι παράθεσης πηγών:
 - Παράθεμα
 - Παράφραση (ελεύθερη απόδοση)
 - Περίληψη

Αναφορές των πηγών

- Το τελευταίο μέρος μιας επιστημονικής εργασίας αποτελεί η παράθεση των αποτελεσμάτων που πηγάζουν από την πορεία της βιβλιογραφικής έρευνας.
- Η υποστήριξη των συμπερασμάτων ενισχύεται από την αναφορά των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν ώστε να ενισχυθούν τα επιχειρήματα του συγγραφέα.
- Οι αναφορές σχετίζονται με την αναγνώριση του πνευματικού έργου άλλων συγγραφέων μέσα από τη δική μας εργασία με σκοπό να παραπέμψουμε τον αναγνώστη στην πηγή την οποία χρησιμοποιήσαμε.

Πνευματικό έργο

Ως πνευματικό έργο νοείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή. Συγκεκριμένα, η πνευματική ιδιοκτησία περιλαμβάνει:

- γραπτά ή προφορικά κείμενα
- μουσικές συνθέσεις
- θεατρικά έργα
- χορογραφίες, παντομίμες
- οπτικοακουστικά έργα
- έργα εικαστικών τεχνών συμπεριλαμβανομένων των αρχιτεκτονικών έργων και των φωτογραφιών
- μεταφράσεις, διασκευές, προσαρμογές και άλλες μετατροπές έργων ή εκφράσεων λαϊκής παράδοσης
- εγκυκλοπαίδειες, ανθολογίες και βάσεις δεδομένων, εάν η επιλογή ή η διευθέτηση του περιεχομένου τους είναι πρωτότυπη
- προγράμματα Η/Υ και το προπαρασκευαστικό υλικό σχεδιασμού τους

Πνευματική Ιδιοκτησία

Οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου (συγγράμματα, καλλιτεχνήματα, εφευρέσεις κτλ.), αποκτούν πάνω σε αυτό πνευματική ιδιοκτησία.

Η πνευματική ιδιοκτησία, περιλαμβάνει ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα:

A. το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα)

Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στον δημιουργό τη δυνατότητα να εκμεταλλευθεί οικονομικά το έργο του, όπως, για παράδειγμα, να το αναπαράγει, να το θέσει σε κυκλοφορία, να το μεταφράσει ή και να το ανεβάσει στο διαδίκτυο.

A. το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα)

Το ηθικό δικαίωμα απορρέει από την προσωπική σχέση του δημιουργού με το έργο του. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα του δημιουργού να δημοσιεύει το έργο του όταν και όπως αυτός κρίνει, να αναγνωρίζεται ως ο δημιουργός του και να μην ανέχεται παρέμβαση ή τροποποίηση σε αυτό.

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας Ο.Π.Ι.

<http://www.opi.gr/>

Πνευματική ιδιοκτησία ονομάζεται το δικαίωμα που έχει ο δημιουργός ενός έργου του πνεύματος πάνω σε αυτό, δηλαδή το δικαίωμα που τού δίνει τη δυνατότητα να ελέγχει τη χρήση του έργου του.

Η πνευματική ιδιοκτησία αναφέρεται, επίσης, στο σύνολο των κανόνων που ρυθμίζουν το δικαίωμα αυτό και αποσκοπούν στην προστασία των δημιουργών και των δικαιούχων των συγγενικών δικαιωμάτων.

Η πνευματική ιδιοκτησία προστατεύει κάθε πρωτότυπο έργο, δηλαδή, κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή.

Διανοητική Ιδιοκτησία

- Ο όρος διανοητική ιδιοκτησία αναφέρεται σε όλα τα δημιουργήματα του ανθρώπινου πνεύματος.
- Στη διανοητική ιδιοκτησία υπάγονται τα δικαιώματα που προκύπτουν από τη δημιουργία ενός προϊόντος **του νου**, το οποίο αποτελεί άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Διανοητική Ιδιοκτησία

Η Διανοητική Ιδιοκτησία περιλαμβάνει τα εξής:

- Πνευματική ιδιοκτησία ("propriete litteraire et artistique"/ "droit d'auteur"/ "copyright")
 1. **δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας** είναι το δικαίωμα που έχει ο δημιουργός ενός έργου του πνεύματος πάνω σε αυτό, δηλ. το δικαίωμα που του δίνει τη δυνατότητα να ελέγχει τη χρήση του έργου του.
 2. **συγγενικά δικαιώματα** είναι δικαιώματα που δίνουν προστασία στα πρόσωπα εκείνα (φυσικά ή νομικά) που συνεισφέρουν στην εμπορική παραγωγή, στην ερμηνεία, στην εκτέλεση και διάθεση των έργων είτε παρουσιάζοντάς τα στο κοινό είτε επενδύοντας οικονομικά στην εκμετάλλευση και διάδοσή τους (προστασία των ερμηνευτών - εκτελεστών καλλιτεχνών, παραγωγών υλικών φορέων ήχου ή/και εικόνας καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, εκδοτών.
- Βιομηχανική ιδιοκτησία ("propriete industrielle"/ "industrial property"), όπως εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εφευρέσεις, βιομηχανικά σχέδια.

Πνευματική ιδιοκτησία

- Η πνευματική ιδιοκτησία δεν διαρκεί για πάντα. Διαρκεί όσο η ζωή του δημιουργού και για 70 χρόνια μετά τον θάνατό του. Αυτός είναι ο λόγος που ορισμένα έργα έχουν περάσει πλέον στη δημόσια σφαίρα, που σημαίνει ότι μπορούν να αναπαράγονται ελεύθερα χωρίς να χρειάζεται η άδεια του δημιουργού τους.
- Το **περιουσιακό δικαίωμα** λήγει. Το **ηθικό δικαίωμα** αντίθετα, και συγκεκριμένα το δικαίωμα της πατρότητας και το δικαίωμα της ακεραιότητας του έργου, δεν έχουν χρονικό περιορισμό και **δεν λήγουν ποτέ**. Μετά τη λήξη προστασίας του περιουσιακού δικαιώματος (ήτοι 70 χρόνια μετά το θάνατο του δημιουργού), το Υπουργείο Πολιτισμού είναι αρμόδιο για την άσκηση των δυο αυτών εξουσιών του ηθικού δικαιώματος.

Άδειες Creative Commons (CC)

Η συνεχώς αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου για την αναζήτηση, ανάκτηση, χρήση αλλά και διάθεση πληροφοριών, έχει αυξήσει κατά πολύ τόσο τις δυνατότητες, όσο και τις συνεπακόλουθες υποχρεώσεις και απαραίτητες διασφαλίσεις, αναφορικά με το ζήτημα της κατοχύρωσης πνευματικής ιδιοκτησίας.

Οι Creative Commons αποτελούν άδειες διαφόρων ειδών, που χρησιμοποιούνται από τους δημιουργούς (συγγραφείς, καλλιτέχνες, μουσικούς, κ.α.) προκειμένου να διαμοιράσουν το έργο τους υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις διαμοιρασμού, επαναχρησιμοποίησης και μετατροπής. Ανάλογα με το είδος του πνευματικού έργου, ο δημιουργός μπορεί να επιλέξει την ανάλογη άδεια που καθορίζει και το βαθμό ελευθεριότητας της διάθεσης και χρήσης του. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://creativecommons.org/licenses/>

Για πάνω από δύο δεκαετίες, το CC έχει αναπτύξει εργαλεία και πλαίσια για καλύτερη ανταλλαγή, προστατεύοντας την πρόσβαση στη γνώση και υποστηρίζοντας πολιτικές που επικεντρώνονται στην ισότητα, την προσβασιμότητα και την αμοιβαιότητα.

Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή αναφέρεται ως η ιδιοποίηση ξένης πνευματικής δημιουργίας με ανήθικο, παράνομο τρόπο¹.

Με τον όρο Λογοκλοπή, (Plagiarism) εννοούμε την κλοπή της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Λογοκλοπή αποτελεί η οικειοποίηση ενός έργου, μιας ιδέας, μίας άποψης, μιας εικόνας, κλπ. χωρίς να γίνεται σχετική αναφορά στο δημιουργό, άσχετα αν υπάρχει ή όχι πρόθεση.

1. Τριανταφυλλίδης στην ηλ. Διεύθ.:

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/

Λογοκλοπή

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ως λογοκλοπή θεωρούνται οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Αντιγραφή και επικόλληση κειμένου από έντυπη ή ηλεκτρονική πηγή, χωρίς χρήση εισαγωγικών και **χωρίς παράθεση της πηγής**
- Αντιγραφή και επικόλληση κειμένου με χρήση εισαγωγικών, αλλά **χωρίς παράθεση της πηγής**
- Οικειοποίηση ιδέας ή παράφραση κειμένου, **χωρίς παράθεση της πηγής**
- Μετάφραση και οικειοποίηση ξενόγλωσσου κειμένου, **χωρίς παράθεση της πηγής**
- Χρήση εικόνων, φωτογραφιών, κλπ από το Διαδίκτυο, **χωρίς παράθεση της πηγής**

Είτε γίνεται από πρόθεση είτε όχι, η **λογοκλοπή αποτελεί ΑΔΙΚΗΜΑ** και γι' αυτό πρέπει να είναι κανείς πολύ προσεχτικός στη χρήση απόψεων τρίτων.

Επίσης δείχνει στον αναγνώστη ότι δεν έχουμε κατανοήσει το θέμα μας ή ότι δεν το έχουμε προσεγγίσει με το σωστό τρόπο.

Ακόμη και στην περίπτωση που αναφερόμαστε σε προηγούμενη **δική μας** εργασία θα πρέπει να βάλουμε παραπομπή!

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

Κατά τη συγγραφή μιας εργασίας ή έρευνας είναι αναγκαίο να αναφερθούν οι πηγές από τις οποίες έχουμε αντλήσει πληροφορίες. Είναι σημαντικό να παρέχετε πλήρεις και οργανωμένες αναφορές για οτιδήποτε χρησιμοποιείτε στην εργασία σας.

Πιο συγκεκριμένα για να αποφεύγετε τη λογοκλοπή πρέπει να:

- Παραθέτετε αυτούσιες φράσεις ή προτάσεις άλλου δημιουργού και τις περικλείετε σε εισαγωγικά «...» αναφέροντας παράλληλα την πηγή από την οποία τις αντλήσατε
- Παραφράζετε, δηλαδή παρουσιάζετε με δικό σας λόγο και ύφος κάποια πληροφορία ή επιχειρήματα ενός άλλου συγγραφέα και αναφέρεστε στην πηγή
- Συνοψίζετε, δηλαδή χρησιμοποιείτε τα λεγόμενα ή τις ιδέες άλλου συγγραφέα, χωρίς να αλλοιώνετε ή να παραποιείτε τις πληροφορίες και αναφέρεστε παράλληλα στην πηγή σας
- Οι αναφορές επιτρέπουν στον αναγνώστη να ανατρέξει άμεσα στην αρχική πηγή ώστε να επαληθεύσει ή και να αντιπαραβάλει τα όσα γράψατε σε σχέση με την πηγή. Επιπλέον του παρέχετε τη δυνατότητα να συμβουλευτεί άλλες πηγές σχετικές με το θέμα ώστε να προχωρήσει εάν επιθυμεί στην περεταίρω διερεύνησή του.

ΝΑ ΘΥΜΑΣΤΕ: χρησιμοποιώντας βιβλιογραφικές αναφορές ενισχύετε την ποιότητα των εργασιών σας αλλά και την ακεραιότητα και την αξιοπιστία σας ως υπεύθυνα και ενεργά μέλη της επιστημονικής και ερευνητικής κοινότητας. Εξασφαλίζετε την αυθεντικότητα και τη νομιμότητα των ιδεών και αντιλήψεων σας.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ

Η χρήση αναφορών **δεν απαιτείται** όταν:

- Εκφράζετε τις δικές σας ιδέες και απόψεις. Δική σας ιδέα θεωρείται οτιδήποτε σκέφτεστε από μόνοι σας ή συμπεραίνετε μετά από δική σας έρευνα και αναζήτηση.

Αλλά προσοχή, στην περίπτωση που χρησιμοποιείτε δικές σας ιδέες οι οποίες έχουν δημοσιευτεί σε προηγούμενες εργασίες σας στο παρελθόν, τότε θα πρέπει να γίνεται αναφορά σε αυτές.

- Χρησιμοποιείτε ιδέες, θεωρίες ή άλλες πληροφορίες οι οποίες αποτελούν κοινή γνώση, με άλλα λόγια όταν είναι γνωστές στο ευρύ κοινό.

Εργαλεία ελέγχου Λογοκλοπής

Στο εμπόριο υπάρχουν διάφορα εργαλεία για τον έλεγχο των κειμένων που πρόκειται να δημοσιευτούν ώστε να αποφευχθούν τυχόν θέματα λογοκλοπής:

A. Ελεύθερης πρόσβασης: π.χ.

- Plagiarisma.Net
- Plagiarism Detector
- Grammarly
- DupliChecker

B. Απαιτείται συνδρομή:

- Turnitin

Λόγοι παράθεσης πηγών

Είναι απαραίτητο να χρησιμοποιούμε αναφορές στα κείμενα διότι:

- πρέπει να δείξουμε ότι έχουμε κατανοήσει και γνωρίζουμε τις πτυχές του θέματος που μας απασχολεί.
- Πρέπει να δείξουμε ότι γνωρίζουμε το θέμα και τους συγγραφείς που έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη του κλάδου ή στις θεωρίες που αναφερόμαστε.
- Να αποφύγουμε την κατηγορία της λογοκλοπής.

Τρόποι παράθεσης πηγών

Ανάλογα με τη μορφή τους, οι παραπομπές μπορεί να είναι ταξινομηθούν ως εξής :

1. **Παράθεμα (Quote)**
2. **Παράφραση (Paraphrase)**
3. **Περίληψη (Summary)**
4. **Γενίκευση (Generalize)**

Παράθεμα

Παράθεμα (Quote) ονομάζουμε τη χρήση, μέσα στο κείμενο της εργασίας μας, αυτούσιων αποσπασμάτων από έργα άλλων συγγραφέων.

Τα αποσπάσματα αυτά μπορεί να τα θεωρούμε χρήσιμα προκειμένου να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην εργασία, να διατυπωθεί μία διαφωνία ή κριτική και τέλος να αποδειχθεί η βιβλιογραφική τεκμηρίωση της εργασίας.

Παράθεμα

1. **Παράθεμα.** Στα αυτούσια τμήματα κειμένων χρησιμοποιούμε **εισαγωγικά** και αυτούσια τα λόγια του συγγραφέα, **χωρίς** δική μας παρέμβαση.

Για να εισαγάγουμε τα λόγια του συγγραφέα χρησιμοποιούμε φράσεις όπως:

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι...

Ο συγγραφέας αναφέρει ότι...

Ο συγγραφέας γράφει ότι...

Ο συγγραφέας παραθέτει ότι...

Παράθεμα

I. Όταν το απόσπασμα είναι **μικρό** δηλ. μία πρόταση ή λιγότερο από 50 λέξεις τότε η φράση μπαίνει μέσα σε εισαγωγικά («...»).

Π.χ. Ο Μ. Σπυρδαλάκης αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «... η κομματική οργανωτική δομή είναι η υλική βάση όλων των άλλων εκφάνσεων ή λειτουργιών των κομμάτων [...] σαν τέτοια διαμορφώνει τις συνθήκες των πολιτικο-ιδεολογικών πλαισίων του κόμματος καθώς και της κοινωνικής/ταξικής συμμετοχής σε αυτό, ενώ την ίδια στιγμή επηρεάζεται από αυτά...». ³

Παράθεμα

- II. Όταν το απόσπασμα είναι **μεγαλύτερο** από 50 λέξεις τότε δίνεται σε μία ανεξάρτητη παράγραφο στην αμέσως επόμενη σειρά με εσοχή πέντε κτυπημάτων από το αριστερό περιθώριο (η χρήση εισαγωγικών είναι προαιρετική) Π.χ.

Outside the UK, the BBC World Service has provided services by direct broadcasting and re-transmission contracts by sound radio since the inauguration of the BBC Empire Service in December 1932, and more recently by television and online. Though sharing some of the facilities of the domestic services, particularly for news and current affairs output, the World Service has a separate Managing Director, and its operating costs have historically been funded mainly by direct grants from the UK government. (Jones, 1967, p.27)

ΠΡΟΣΟΧΗ

Το απόσπασμα **ΔΕΝ ΑΛΛΟΙΩΝΕΤΑΙ** ακόμα και αν έχει ορθογραφικά λάθη.

Παράθεμα

III. Όταν γίνεται παραπομπή σε δευτερεύουσα πηγή δηλ. σε εργασία που **δεν** έχει διαβαστεί αλλά έχει εντοπιστεί σε άλλο κείμενο, τότε χρησιμοποιείται η συντομογραφία «όπ. αναφ.» = όπως αναφέρεται και στα αγγλικά «as cited».

Π.χ. Ο Wiltshire (όπ. αναφ. στο **Rogers** 1999, σ.66)
υποστηρίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι.....

ή

(Brown 1966 as cited in **Bassett** 1986, p.142)

ΠΡΟΣΟΧΗ : Στον Κατάλογο με τις Βιβλιογραφικές Αναφορές στο τέλος της εργασίας αναγράφουμε **ΜΟΝΟ** τις **εργασίες που έχουμε διαβάσει**. Rogers ή Bassett στα παραδείγματα.

Παράθεμα

Τι πρέπει να προσέξουμε όταν χρησιμοποιούμε πληροφορίες από άλλα κείμενα:

- Όχι εκτεταμένη χρήση παραθεμάτων, γιατί διαφορετικά φαίνεται ότι υπάρχει αδυναμία παράφρασης και αδυναμία χρήσης προσωπικού τόνου.
- Παραθέτουμε ιδέες μόνο όταν ενισχύουν ή επικυρώνουν την προβληματική μας ή μπορεί να δώσουν τα σημεία κριτικής άλλων επιστημόνων σε ένα αμφιλεγόμενο θέμα.
- Δηλώνουμε εμφανώς στο κείμενό μας αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με τις απόψεις του συγγραφέα.
- Να έχουμε υπόψη μας ότι το παράθεμα είναι τμήμα άλλου ευρύτερου κειμένου και δεν πρέπει με τη χρήση του να παραποιήσουμε το νοηματικό περιεχόμενό του.

Παράθεμα

- Να αποφύγουμε την παράθεση ξενόγλωσσων παραθεμάτων μέσα στο κείμενο. Αν θέλουμε μπορούμε να παραθέσουμε το αυτούσιο ξενόγλωσσο απόσπασμα σε υποσημείωση, για να ελεγχθεί η ποιότητα της μετάφρασης.
- Η παράθεση ενός συγγραφέα μέσω άλλου να είναι περιορισμένη.
- Τα παραθέματα πρέπει να δίνονται με ακρίβεια. Πρέπει να αντιγράφουμε το απόσπασμα με προσοχή και χωρίς παραλείψεις.
- Όταν παραλείπουμε κάποιες λέξεις ή φράσεις, επιβάλλεται να χρησιμοποιούμε τελείες στο σημείο εκείνο.
- Τα δικά μας σχόλια μπαίνουν πάντοτε σε αγκύλες [...] έτσι ώστε να είναι ευδιάκριτο ότι πρόκειται για δικό μας σχολιασμό και δεν αποδίδονται στον συγγραφέα του παραθέματος.

Παράφραση (ελεύθερη απόδοση)

2. **Παράφραση (Paraphrase)** Αφού διαβάσουμε και κατανοήσουμε τις βασικές ιδέες ή τα ερευνητικά πορίσματα ενός συγγραφέα, τις επαναδιατυπώνουμε και τις παρουσιάζουμε με δικά μας λόγια.

Παράφραση (ελεύθερη απόδοση)

Π.χ.

Ο Μ. Σπυρδαλάκης (1988, σ.248) υποστηρίζει ότι οι κομματικές λειτουργίες, οι πολιτικο-ιδεολογικές πλατφόρμες και η ταξική σύνθεση της κομματικής βάσης εγγράφονται και υλικοποιούνται στο έδαφος της κομματικής οργάνωσης.

Παράφραση (ελεύθερη απόδοση)

Η Παράφραση είναι ένας αποδεκτός τρόπος μεταφοράς την εργασία μας, των βασικών θέσεων ή ιδεών ενός συγγραφέα.

Το ζητούμενο είναι να μεταφερθεί το γενικό νόημα, χωρίς να αντιγραφούν ολόκληρες σελίδες, ώστε να αποδείξουμε τον βαθμό κατανόησης και αφομοίωσης όσων διαβάσαμε.

Οι προτάσεις που θα συντάξουμε πρέπει να είναι διαφορετικές από τις αρχικές, χωρίς παρερμηνείες ή διαστρεβλώσεις της αρχικής ιδέας.

Παράφραση (ελεύθερη απόδοση)

Στην ελεύθερη απόδοση όσων διαβάσαμε πρέπει να ακολουθούμε τους παρακάτω **κανόνες**:

- Ξαναγράφουμε την αρχική πληροφορία
- Είναι απαραίτητο να αναφέρουμε την πηγή που χρησιμοποιήσαμε με παραπομπή.
- Όταν υπάρχουν ξεχωριστές λέξεις ή φράσεις στην αρχική πηγή (π.χ. τεχνικοί όροι, ορολογία, νεολογισμοί κλπ.) τους χρησιμοποιούμε αφού τις βάλουμε μέσα σε εισαγωγικά.

Παράφραση (ελεύθερη απόδοση)

- Προσπαθούμε να διατηρήσουμε τον αρχικό τόνο ή διάθεση του συγγραφέα χρησιμοποιώντας ανάλογα ρήματα όπως: υποστηρίζει, εξηγεί, ερμηνεύει, υπερασπίζεται, παρατηρεί, ορίζει κλπ.
- Για την αποφυγή της αντιγραφής θα μπορούσαμε, όταν γράφουμε, να βάζουμε στην άκρη (να μην βλέπουμε) την αρχική πηγή και να γράφουμε με δικά μας λόγια. Στη συνέχεια επιστρέφουμε στη πηγή για να βεβαιωθούμε ότι αποδώσαμε σωστά αυτά που ήθελε να πει ο συγγραφέας.
- Προσπαθούμε να συνοψίζουμε την βασική ιδέα της παραγράφου ή των σελίδων που θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε.

Περίληψη.

3. **Περίληψη (Summary)** Αναφέρουμε συνοπτικά την κεντρική ιδέα ενός κειμένου που διαβάσαμε.

Χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στη βιβλιογραφική επισκόπηση των εργασιών που αναφέρουμε στην εργασία μας όπως και στη δημιουργία περίληψης για την δική μας εργασία.

Σε αυτήν παρουσιάζονται συνοπτικά τα περιεχόμενα μίας εργασίας και συμπεριλαμβάνονται τα σημαντικότερα από τα αποτελέσματα ή/και τα συμπεράσματα της έρευνας.

Γενίκευση

4.

Γενίκευση (Generalize)

Σε αυτή την περίπτωση πολλοί συγγραφείς συμφωνούν με την ίδια ιδέα ή θεωρία οπότε κάνουμε αναφορά σε όλους. Παράδειγμα:

- η Σχολή της Φρανκφούρτης (Max Horkheimer, Theodore Adorno, Herbert Marcuse, Erich Fromm κ.ά.) (Κοινωνιολογία),
- η Σχολή του Σικάγου (Milton Friedman, Robert Park, William Thomas κ.ά.) (Οικονομική επιστήμη - Κοινωνιολογία)
- η Σχολή της Κοπεγχάγης (Werner Heisenberg, Neils Bohr, von Neumann, Eugene Wigner κ.ά.) (Φυσική Κβαντομηχανική)
- Ρεαλιστική Σχολή (Albert Einstein, Planck, Broglie, Schrödinger, κ.ά.) (Φυσική Κβαντομηχανική)

Γενίκευση

- Π.χ. στο κείμενο μας:
- Ωστόσο ως γενικό συμπέρασμα (BROWN 2002; KUZNAR and LUTZ 2007; NEVILLE 2007) μπορούμε να πούμε ότι....